

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1997-1998

15 oktober 1997

DEONTOLOGISCHE CODE

van de Vlaamse volksvertegenwoordigers inzake dienstverlening aan de bevolking

VERSLAG

**namens de Commissie voor Reglement en Samenwerking
uitgebracht door de heer Tuur Van Wallendael**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Norbert De Batselier.

Vaste leden : de heren Leo Delcroix, Johan De Roo, Marc Olivier, Herman Suykerbuyk, Johan Weyts ;

de heren André Denys, Jacques Devolder, Francis Vermeiren ;

de heren Gilbert Bossuyt, Norbert De Batselier, Jacques Timmermans ;

de heren Filip Dewinter, Luk Van Nieuwenhuysen ;

de heer Paul Van Grembergen ;

de heer Jos Geysels.

Plaatsvervangers :

de heer Joachim Coens, mevrouw Mia De Schamphelaere, de heren John Taylor, Walter Vandenbossche, mevrouw Mieke Van Hecke ;

de heren Ward Beysen, Marc Cordeel, Mandus Verlinden ;

de heren Patrick Hostekint, Marcel Logist, Michiel Vandenbussche ;

mevrouw Marijke Dillen, de heer Jan Penris ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh ;

mevrouw Vera Dua.

Zie :

7 (1996-1997)

– Nr. 1 : Ontwerp-tekst van deontologische code

– Nr. 2 : Amendementen

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Reglement en Samenwerking besprak op 7 oktober 1997 de deontologische code voor de Vlaamse volksvertegenwoordigers inzake dienstverlening aan de bevolking. Vooraf schetste de commissievoorzitter, de heer Norbert De Batse-lier, kort de voorgeschiedenis van de deontologi-sche code.

Over de ontwerptekst van de code werd op 26 juni 1997 een politiek akkoord bereikt in het Uitgebreid Bureau (in uitgebreide samenstelling) met betrekking tot de verfijning van de democratie. Het Uitgebreid Bureau (in uitgebreide samenstelling) besliste toen eveneens unaniem om deze ontwerp-tekst ter goedkeuring aan de plenaire vergadering voor te leggen en de code van toepassing te laten zijn op al de Vlaamse volksvertegenwoordigers als onderdeel van het statuut van de Vlaamse volks-vertegenwoordigers. De Vlaamse volksvertegen-woordigers zouden daarenboven uitgenodigd wor-den de deontologische code individueel te onderte-kenen.

Op 30 juni 1997 besliste het Uitgebreid Bureau de deontologische code te agenderen op de eerstvol-gende plenaire vergadering na het debat over de Septemberverklaring. De deontologische code zou dan in werking treden op 1 januari 1998.

Op 29 september 1997 besliste het Uitgebreid Bureau de deontologische code eerst te bespreken in de commissie voor Reglement en Samenwerking teneinde hem te kunnen goedkeuren in de plenaire vergadering van de week van 20 oktober 1997.

I. ALGEMENE BESPREKING

De heer André Denys stelt dat zijn fractie akkoord gaat met de deontologische code en de achterlig-gende filosofie ervan. De heer Gilbert Bossuyt spreekt in dezelfde zin en verwijst daarbij naar het politieke akkoord dat werd bereikt in de schoot van het Uitgebreid Bureau (in uitgebreide samen-stelling) inzake de verfijning van de democratie. De heer Jos Geysels verklaart dat zijn fractie ver-der had willen gaan dan de voorliggende tekst. Hij wil het bereikte politieke akkoord evenwel niet meer in vraag stellen en zal bijgevolg geen amen-dementen voorstellen. Ook de heer Paul Van Grembergen onderschrijft namens zijn fractie de tekst van de code. Hij geeft toe dat de tekst niet volmaakt is, maar vindt het vooral belangrijk dat

de code een mentaliteitswijziging zal bewerkstelli-gen.

Tenslotte onderschrijft ook de heer Johan De Roo namens zijn fractie in globo de deontologische code. De heer De Roo hecht voornamelijk belang aan de passage in de inleiding waar wordt bena-drukt dat politieke mandatarissen voor de bevol-king bereikbaar en aanspreekbaar moeten zijn. Hij onderschrijft ten volle de stelling dat het directe contact met de bevolking, inzonderheid de zwakke-ren, een meerwaarde vormt in het politieke bedrijf. De heer De Roo vestigt ook de aandacht op de passage in de inleiding waar de wens wordt uitge-drukt dat er voor ambtenaren een soortgelijke deontologische code zou worden ontwikkeld. Dit is volgens hem belangrijk om te vermijden dat de sociale dienstverlening zou verschuiven van het politieke naar het ambtelijke niveau. De spreker vraagt verder dat er een maximale inspanning zou worden gedaan om de deontologische code ook van toepassing te maken op andere beleidsniveaus, meer bepaald het federale, het provinciale en het lokale. In afwachting daarvan zullen alle mandata-rissen van de partij van de spreker zich maximaal aan de gedragsregels van de code houden. Tenslot-te deelt de spreker mee dat hij in de loop van de bespreking een aantal concrete vragen ter verdui-delijking van de tekst zal voorleggen die in zijn fractie zijn gerezen.

De heer Filip Dewinter herinnert eraan dat zijn fractie vanaf maart 1997 is weggebleven van het overleg over de verfijning van de democratie en bijgevolg niet heeft kunnen deelnemen aan de beraadslaging over de deontologische code. Van-daar dat hij van de commissiebespreking gebruik zal maken om een aantal wijzigingen van de code voor te stellen. De fractie van de heer Dewinter staat nochtans in principe niet afwijzend tegen de code maar heeft een viertal bedenkingen. Ten eer-ste wijst de spreker op een aantal tekstuele proble-men, meer bepaald de volgens hem ondoordachte structuur van de tekst, verschillende herhalingen en overlappingsen, en een aantal foute verwijzin-gen.

Een meer fundamenteel bezwaar betreft de talloze achterpoortjes die in de code worden opengelaten en die van de code een lege doos maken. De spre-ker verwijst daarbij concreet naar de artikelen 16, 18, 19 en 26. De spreker kondigt aan amendemen-ten te zullen indienen om de desbetreffende artike-len waterdicht te maken. Hiervoor wordt verwezen naar de artikelsgewijze bespreking.

Ten derde noemt de spreker het obscene om een aantal verbodsbepalingen in de code op te nemen die reeds wettelijk zijn vastgelegd. Een mooi voorbeeld daarvan vormt volgens de spreker artikel 27, dat elke poging tot bevoordeling, waarbij de burger door toedoen van een volksvertegenwoordiger iets probeert te bereiken wat onrechtmatig of wettelijk niet toelaatbaar is, verbiedt. Volgens de spreker herhalen ze slechts bestaande wettelijke bepalingen en worden bijgevolg best uit de code weggelaten.

Tenslotte tekent de heer Dewinter verzet aan tegen de wijze waarop de toepassing van de deontologische zal worden gesanctioneerd. Het lijkt de spreker vooreerst onwelvoeglijk dat de deontologische commissie zal worden samengesteld uit parlementsleden, die op die manier rechter én partij zullen zijn. Ten tweede vindt de spreker de blaam een te geringe straf voor inbreuken op de code. De heer Dewinter vindt dat die weinig adequate sanctionering de achillespees vormt van de deontologische code en vreest dat vooral daardoor de code ongeloofwaardig zal overkomen bij de bevolking. In de plaats van de regeling in de code pleit de spreker voor een wettelijke regeling ter bestraffing van misbruik van een politiek mandaat. Een wetsvoorstel in die zin, dat door de partij van de spreker in de Kamer en de Senaat zal worden ingediend, bepaalt het volgende : "Elke politieke mandataris die (a) een handeling verricht strekkende tot het bekomen van aanwervingen, benoemingen en/of bevorderingen in openbare dienst, met inbegrip van de rechterlijke orde, waardoor het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel wordt aangetast; (b) de toewijzing van rechten die de burger put uit wettelijke en reglementaire voorschriften beïnvloedt, waardoor het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel wordt aangetast; (c) zich bemoeit met of tussenkomt bij het bekomen of uitvoeren van contractuele verbintenissen met de overheid, waardoor de rechten van de mededingers bemoeilijkt, gefnuikt of beknot worden; (d) zich bemoeit met of tussenkomt bij de rechterlijke orde, teneinde de rechtsgang te beïnvloeden; wordt gestraft met een gevangenisstraf van 1 tot 5 jaar en een boete van 1000 tot 5000 frank. Onder 'politiek mandataris', zoals vermeld in huidig artikel, wordt verstaan : elke in België verkozen, alsmede alle bekleders van mandaten, aangesteld door een verkozen lichaam."

De heer Filip Dewinter kan ermee akkoord gaan dat de code voor alle volksvertegenwoordigers zal gelden, ook voor zij die de code niet goedkeuren. Naleving van de code kan voor de leden van de fractie van de heer Dewinter geen probleem vor-

men, aangezien de regels die zij zichzelf opleggen veel strenger zijn. Om de code niet meer legitimiteit te geven dan nodig zullen de leden van zijn fractie hem evenwel niet persoonlijk ondertekenen.

De heer John Taylor merkt op dat de deontologische code ook implicaties kan hebben voor de toewijzing van personeel aan de parlementsleden. De code stuurt er immers op aan dat de parlementsleden zich minder met dienstbetoon en meer met inhoudelijk werk zouden bezighouden. Nochtans hebben zij momenteel enkel een administratief bediende ter beschikking, die zich in veel gevallen onder meer bezighoudt met de dienstverlenende activiteiten van het parlements lid. Als die activiteiten inderdaad worden afgebouwd zal er bijgevolg minder nood zijn aan een administratief bediende. De heer Gilbert Bossuyt vindt dat dit het voorwerp vormt van een ander debat. De heren Norbert De Batselier en Jos Geysels hebben oor naar de argumenten van de heer Taylor en zijn van mening dat het in eerste instantie aan de fracties toekomt om zich te bezinnen over de vraag of de individuele parlementsleden niet meer nood hebben aan inhoudelijke dan aan administratieve ondersteuning.

II. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikelen 1 en 2

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt. *Ze worden unaniem aangenomen.*

Nieuw artikel 2bis

De heren Frank Creyelman en Filip Dewinter dienen een amendement in ertoe strekkende dat artikel 7 na artikel 2 wordt geplaatst. Op die manier wordt het volgens de indieners duidelijker dat de dienstverlenende activiteiten van een parlements lid zowel binnen (artikel 2) als buiten (oorspronkelijk artikel 7) zijn politieke activiteiten steeds onderworpen zijn aan de deontologische code.

Het amendement wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 1, bij 2 onthoudingen.

Artikelen 3 tot 6

Over deze artikelen worden geen inhoudelijke opmerkingen gemaakt. *Ze worden unaniem aangenomen.*

Artikel 7

De heren Frank Creyelman en Filip Dewinter dienen een amendement in ertoe strekkende dat dit artikel wordt geschrapt, ingevolge het amendement houdende invoeging van een artikel 2bis.

Het amendement wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 1, bij 2 onthoudingen.

Artikel 8

De heren Frank Creyelman en Filip Dewinter dienen een amendement in ertoe strekkende de eerste zin te veranderen als volgt : "Alle tussenkomsten van volksvertegenwoordigers bij behandelende magistraten, ambtenaren of hun diensthoofden moeten schriftelijk gebeuren en moeten in het dossier worden opgenomen." De overige zinnen van het artikel worden geschrapt. De indieners wijzen erop dat mondelinge tussenkomsten zeer moeilijk na te trekken zijn. Dat is trouwens ook meestal de reden waarom ze mondeling gebeuren. Doordat de mondelinge tussenkomst geen sporen nalaat zal de volksvertegenwoordiger de brief van de ambtenaar achteraf altijd kunnen betwisten. Dit zal volgens de indieners een bron zijn van voortdurende betwisting. Daarom stellen zij voor om mondelinge tussenkomsten gewoonweg te verbieden. De heer Johan Weyts sluit zich bij dit voorstel aan, omdat de huidige tekst volgens hem aanleiding zou kunnen geven tot misbruiken.

Mevrouw Mieke Van Hecke onderschrijft het amendement van de heren Dewinter en Creyelman niet, maar vindt wel dat het toepassingsveld van de bepaling duidelijk moet omschreven worden, zodat ze waterdicht is. In elk geval dient vermeden dat een volksvertegenwoordiger als het ware kan gegijzeld worden door de administratie. Hierbij aansluitend wijst de heer Marc Olivier erop dat, als gevolg van de openbaarheid van bestuur, elk dossier toegankelijk is voor de betrokken burger. Het gevaar is bijgevolg niet denkbeeldig dat politici in opspraak worden gebracht met een in het dossier opgenomen melding van een tussenkomst, ook al hebben zij gehandeld conform de code.

Het amendement van de heren Frank Creyelman en Filip Dewinter wordt verworpen met 12 stemmen tegen 2. Met dezelfde stemuitslag wordt het artikel aangenomen.

Artikel 9

De heren Frank Creyelman en Filip Dewinter dienen een amendement in ertoe strekkende dat dit artikel wordt geschrapt. De scheiding der machten is volgens de indieners één van de fundamentele principes van de grondwet, zodat het evident is dat tussenkomsten van parlementsleden bij gerechtelijke instanties verboden zijn. Door deze bepaling op te nemen in de deontologische code wordt volgens hen de indruk gewekt dat de naleving van dit principe geen automatisme is voor de parlementsleden.

De heer André Denys verwerpt het amendement omdat artikel 9 volgens hem een belangrijk signaal is voor de burgers. Op die manier wordt de beeldvorming in de publieke opinie tegengegaan als zouden heel wat processen-verbaal worden geseponeerd na politieke tussenkomst. De heer Jos Geyssels wil artikel 9 eveneens behouden en verwijst daarbij naar de argumentatie in het voorbereidende document van Prof. Lieven De Winter. De spreker herinnert er ook aan dat tijdens het Uitgebreid Bureau (in uitgebreide samenstelling) van 6 februari 1997 ook door de fractie van de indieners werd aanvaard dat de deontologische code een verbod op tussenkomsten in gerechtelijke dossiers zou bevatten. Het verwondert de spreker dan ook dat die fractie hierop nu terugkrabbelt en uitgerekend een van de strengere bepalingen uit de code wil schrappen. De heer Gilbert Bossuyt sluit zich hierbij aan. De indieners repliceren daarop dat de code niet strenger wordt gemaakt door evidenties erin op te nemen, maar wel door een wettelijke strafregeling.

Het amendement van de heren Frank Creyelman en Filip Dewinter wordt verworpen met 12 stemmen tegen 2. Met dezelfde stemuitslag wordt het artikel aangenomen.

Artikel 10

Een amendement van de heren Frank Creyelman en Filip Dewinter strekt ertoe om aan het artikel de volgende zin toe te voegen : "Indien geen enkele ombuds- of klachtendienst bevoegd is voor een specifiek probleem, dient de volksvertegenwoordiger de burger door te verwijzen naar de ombuds-

man of -vrouw van de Vlaamse Gemeenschap, die de gestelde problematiek verder behandelt." Volgens de indieners kan het oorspronkelijke artikel dienst doen als achterpoortje, omdat een volksvertegenwoordiger altijd zal kunnen beweren dat er geen enkele instantie bevoegd was voor het specifieke probleem dat hem of haar werd voorgelegd. De indieners pleiten er daarom voor om de Vlaamse ombudsdienst een soort van 'residuaire bevoegdheid' te geven, waardoor die automatisch bevoegd is voor alle problemen waarvoor geen geëigende klachteninstantie bestaat.

Het amendement van de heren Frank Creyelman en Filip Dewinter wordt verworpen met 12 stemmen tegen 2. Met dezelfde stemuitslag wordt het artikel aangenomen.

Artikelen 11 en 12

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt. *Ze worden unaniem aangenomen.*

Artikel 13

Een amendement van de heren Frank Creyelman en Filip Dewinter strekt ertoe om dit artikel te schrappen. Volgens de indieners is de tekst van het artikel wollig en nietszeggend. Doordat het begrip 'vertrouwenspersoon' niet duidelijk wordt omschreven kan ook dit artikel misbruikt worden.

Het amendement van de heren Frank Creyelman en Filip Dewinter wordt verworpen met 12 stemmen tegen 2. Met dezelfde stemuitslag wordt het artikel aangenomen.

Artikel 14

Een amendement van de heren Frank Creyelman en Filip Dewinter strekt ertoe om dit artikel te schrappen. De indieners argumenteren dat er geen wezenlijk verschil bestaat tussen de rol van het parlementslid als 'doorverwijzer' en als 'informatieverstrekker'. Ook hier kan de vaagheid van de omschrijving leiden tot misbruik van het artikel.

Het amendement van de heren Frank Creyelman en Filip Dewinter wordt verworpen met 12 stemmen tegen 2. Met dezelfde stemuitslag wordt het artikel aangenomen.

Artikel 15

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. *Het wordt unaniem aangenomen.*

Artikel 16

Tekstcorrectie : in de eerste regel dient verwezen naar artikel 15 in de plaats van naar artikel 14.

De heren Frank Creyelman en Filip Dewinter dienen een amendement in ertoe strekkende dat de zin "De volksvertegenwoordigers onthouden zich van verdere ondersteuning of begeleiding, tenzij de burger daar uitdrukkelijk om verzoekt" wordt geschrapt. Volgens de indieners kan deze zin gemakkelijk aanleiding geven tot misbruik, aangezien het parlementslid steeds zal kunnen beweren dat de burger hem verzocht heeft tot verdere ondersteuning of de burger steeds zal kunnen aansporen om expliciet om verdere ondersteuning of begeleiding te vragen.

Mevrouw Mieke Van Hecke pleit voor het behoud van de oorspronkelijke tekst, die er enkel toe strekt dat de volksvertegenwoordigers, na een eerste keer te zijn tussengekomen als administratieve begeleider of ondersteuner, niet automatisch verdere stappen mogen zetten. Dat laatste kan enkel indien de burger daar uitdrukkelijk om verzoekt. De heer Gilbert Bossuyt treedt mevrouw Van Hecke hierin bij en verwijst daarbij naar de discussie in het Uitgebreid Bureau (in uitgebreide samenstelling) omtrent het probleem van de continuïteit van de dienstverlening. De indieners repliceren daarop dat de code ook duidelijk moet zijn voor diegenen die de discussie in het Uitgebreid Bureau (in uitgebreide samenstelling) niet hebben meegemaakt en dus de achtergrond niet kennen. Volgens de heer André Denys is de tekst van het artikel evenwel voldoende duidelijk : het gaat gewoonweg om het helpen van burgers die zelf niet in staat zijn om administratieve formaliteiten te vervullen.

Het amendement van de heren Frank Creyelman en Filip Dewinter wordt verworpen met 12 stemmen tegen 2. Met dezelfde stemuitslag wordt het artikel aangenomen.

Artikel 17

Een amendement van de heren Frank Creyelman en Filip Dewinter strekt ertoe dat dit artikel wordt

geschrapt. De indieners argumenteren dat dit artikel handelt over de doorverwijfsfunctie van een parlementslid, wat reeds opgenomen is in artikel 10.

Mevrouw Mieke Van Hecke vraagt zich af of artikel 17 niet in tegenspraak is met artikel 19. In artikel 17 wordt aan de volksvertegenwoordigers de verplichting opgelegd om de burger in eerste instantie door te verwijzen naar de bevoegde ombuds- of klachtendienst, terwijl artikel 19 bepaalt dat, ook al bestaat er een bevoegde ombudsdienst, gemotiveerde tussenkomsten binnen het wettelijke kader mogelijk blijven. De heer Gilbert Bossuyt antwoordt daarop dat men duidelijk het onderscheid tussen de verschillende rollen voor ogen moet houden : in artikel 17 gaat het over de rol als bemiddelaar en in artikel 19 over de tussenkomsten. Mevrouw Van Hecke beaamt daarop dat er tussen beide vormen van dienstverlening inderdaad een onderscheid kan gemaakt worden, in die zin dat er enkel bij een conflict sprake kan zijn van bemiddeling.

Het amendement van de heren Frank Creyelman en Filip Dewinter wordt verworpen met 12 stemmen tegen 2. Met dezelfde stemuitslag wordt het artikel aangenomen.

Artikel 18

Een amendement van de heren Frank Creyelman en Filip Dewinter strekt ertoe dat dit artikel wordt geschrapt. De indieners stellen dat een dergelijk artikel gemakkelijk misbruikt kan worden, aangezien een volksvertegenwoordiger altijd kan beweren dat hij niet wist welke ombuds- of klachtendienst bevoegd is.

Het amendement van de heren Frank Creyelman en Filip Dewinter wordt verworpen met 12 stemmen tegen 2. Met dezelfde stemuitslag wordt het artikel aangenomen.

Artikel 19

Een amendement van de heren Frank Creyelman en Filip Dewinter strekt ertoe dat de zinsnede "...of in het onder de aandacht brengen van specifieke elementen in het dossier (bijvoorbeeld de sociale context van betrokkenen)." wordt geschrapt. De indieners stellen dat het hoe dan ook de betrokken ambtenaar zal beïnvloeden wanneer een volksvertegenwoordiger bepaalde elementen in het dossier

onder de aandacht brengt van de ambtenaar. Bovendien is deze bepaling volgens de indieners in strijd met artikel 20, dat stelt dat elk parlementslid de onafhankelijkheid van de ambtenaren en diensten moet respecteren. Wat specifiek het voorbeeld van de verwijzing naar de sociale context betreft, vinden de indieners dat dit eerder tot de taak van OCMW's of van sociale diensten behoort.

De heer Norbert De Batselier, hierin bijgetreden door mevrouw Mieke Van Hecke, repliceert daarop dat de sociale hulpverlening in zijn ogen een belangrijke taak vormt van de politicus, die onder meer gestalte kan krijgen in het onder de aandacht brengen van de sociale aspecten van een dossier. De heer De Batselier herinnert er ook aan dat de code vertrekt van een onderscheid tussen verschillende rollen. Op vraag van de heer John Taylor verduidelijkt hij dat onder het begrip 'tussenkomst' onder meer wordt begrepen : vragen naar de stand van zaken van een dossier, vragen om uitleg bij het uitblijven van een antwoord of het onder de aandacht brengen van een specifiek element uit het dossier

Het amendement van de heren Frank Creyelman en Filip Dewinter wordt verworpen met 12 stemmen tegen 2. Met dezelfde stemuitslag wordt het artikel aangenomen.

Artikelen 20 tot 22

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt. *Ze worden unaniem aangenomen.*

Artikel 23

Een amendement van de heren Frank Creyelman en Filip Dewinter strekt ertoe dit artikel te schrappen. Volgens de indieners ondergraaft dit artikel het voorgaande artikel 22, waarin begunstigingstussenkomsten in het algemeen worden verboden. Artikel 23 suggereert dat begunstigingstussenkomsten toch toelaatbaar zijn wanneer er nadien voor de beoogde functie een vergelijkend examen wordt georganiseerd.

Volgens de heer Gilbert Bossuyt wordt het artikel door de indieners verkeerd geïnterpreteerd. De juiste interpretatie is dat volksvertegenwoordigers in de regel niet mogen ingaan op begunstigingsverzoeken van de burger. In die gevallen waar een vergelijkend examen wordt georganiseerd mogen ze hoogstens meedelen dat enkel het resultaat van

dat examen het enige criterium is voor de toewijzing, wat dus impliceert dat ook in dat geval begunstiging door parlementsleden wordt verboden.

Het amendement van de heren Frank Creyelman en Filip Dewinter wordt verworpen met 12 stemmen tegen 2. Met dezelfde stemuitslag wordt het artikel aangenomen.

Artikel 24

Een amendement van de heren Frank Creyelman en Filip Dewinter strekt ertoe dit artikel te vervangen door wat volgt : "De volksvertegenwoordigers moeten, wanneer aan hen informatie gevraagd wordt omtrent de voorwaarden en de organisatie van examens en bekwaamheidstests en de procedures voor benoemingen, aanstellingen en bevorderingen, de burger doorverwijzen naar de daartoe bevoegde diensten." De indieners argumenteren dat de volksvertegenwoordigers zelf zo weinig mogelijk als tussenpersoon mogen optreden en zoveel mogelijk dienen door te verwijzen.

Het amendement van de heren Frank Creyelman en Filip Dewinter wordt verworpen met 12 stemmen tegen 2. Met dezelfde stemuitslag wordt het artikel aangenomen.

Artikel 25

Een amendement van de heren Frank Creyelman en Filip Dewinter strekt ertoe dit artikel te schrappen. De indieners vinden dat deze bepaling onder het normale controlerecht van de parlementsleden valt en bijgevolg overbodig is.

Mevrouw Mieke Van Hecke antwoordt dat het de bedoeling van dit artikel is om het onderscheid te verduidelijken tussen enerzijds het tussenkomen ter begunstiging van iemand en anderzijds de controle op de procedure en de objectiviteit van examens. Dat laatste valt inderdaad onder het normale parlementaire controlerecht.

Het amendement van de heren Frank Creyelman en Filip Dewinter wordt verworpen met 12 stemmen tegen 2. Met dezelfde stemuitslag wordt het artikel aangenomen.

Artikel 26

Een amendement van de heren Frank Creyelman en Filip Dewinter strekt ertoe dit artikel te vervangen door wat volgt : "De volksvertegenwoordigers mogen op eigen initiatief geen personen aanbevelen bij werkgevers in de particuliere sector." De indieners argumenteren dat het niet de taak van een volksvertegenwoordiger is om als arbeidsbemiddelaar op te treden. Wanneer men toelaat dat volksvertegenwoordigers op eigen initiatief personen aanbevelen in de particuliere sector, dan heeft dit niets te maken met informatieverstrekking, maar alles met favoritisme en cliëntenwerving, aldus de indieners.

Ook de heer John Taylor vindt het ongerijmd dat begunstigingstussenkomsten in de publieke sector niet, maar in de particuliere sector wel toegelaten worden. Volgens mevrouw Mieke Van Hecke daarentegen beantwoordt het artikel aan de realiteit dat politici vaak benaderd worden door bedrijfsleiders met de vraag naar geschikte kandidaten voor een functie. Volgens de spreker kan er geen bezwaar tegen bestaan dat de politicus daarop ingaat, aangezien het machtsselement hier minder speelt dan in de publieke sector. Dat laatste wordt evenwel betwist door de heer Luk Van Nieuwenhuysen.

Het amendement van de heren Frank Creyelman en Filip Dewinter wordt verworpen met 12 stemmen tegen 2. Met dezelfde stemuitslag wordt het artikel aangenomen.

Artikel 27

Een amendement van de heren Frank Creyelman en Filip Dewinter strekt ertoe dit artikel te schrappen, en dit op basis van het reeds eerder door de indieners ontwikkelde argument dat wat wettelijk al geregeld is niet dient opgenomen in een deontologische code. Het amendement wordt teruggetrokken ingevolge de aanvaarding van het amendement houdende invoeging van een artikel 27bis (zie hierna). Uit die aanvaarding blijkt volgens de indieners immers dat de commissie consequent is in het opnemen van wettelijk reeds geregelde verboden in de code.

Het artikel wordt unaniem aangenomen.

Nieuw artikel 27bis

Een amendement van de heren Frank Creyelman en Filip Dewinter strekt ertoe een nieuw artikel 27bis in te voegen, luidend als volgt : "Tussenkomen van volksvertegenwoordigers met de bedoeling de toewijzing of de uitvoering van contractuele verbintenissen met de overheid te beïnvloeden, zijn verboden." Volgens de indieners moet een volksvertegenwoordiger zich onthouden van alle mogelijke tussenkomsten waarbij het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel wordt aangetast, dus ook van tussenkomsten die de rechten van mededingers kunnen aantasten. Het is naar analogie van een aantal andere evidente bepalingen in de code dat de indieners dit artikel willen invoegen.

De heer Norbert De Batselier erkent dat met dit amendement een hiaat wordt gevuld in de oorspronkelijke tekst. Mevrouw Mia De Schamphelaere en de heren Jos Geysels en Johan De Roo sluiten zich bij dit standpunt aan.

Het amendement wordt unaniem aangenomen.

Artikel 28

Een amendement van de heren Frank Creyelman en Filip Dewinter strekt ertoe in dit artikel de woorden "bewust maar onterecht" te schrappen. Volgens de indieners heeft het woord 'de indruk wekken' automatisch een negatieve connotatie, zodat de woorden 'bewust, maar onterecht' overbodig worden.

De heer Norbert De Batselier repliceert daarop dat de termen "bewust maar onterecht" niet redundant zijn, aangezien ze duidelijk maken dat het gaat om gevallen waarbij een politicus bewust, bijvoorbeeld via een brief, de indruk wekt dat hij in een dossier is tussengekomen, terwijl dit in werkelijkheid niet het geval was, en de indruk bijgevolg onterecht werd gewekt. De spreker verwijst daarbij naar het voorbeeld van een burgemeester die automatisch de burgers aanschrijft die pas hun pensioen hebben ontvangen en de indruk wekt dat hij daar voor iets in tussen zit. De indieners kunnen zich in deze uitleg terugvinden en trekken hun amendement in.

Het artikel wordt unaniem aangenomen.

Artikel 29

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. *Het wordt unaniem aangenomen.*

Artikel 30

De heer John Taylor informeert naar de precieze implicaties van dit artikel. In hoeverre zal een parlementslid nog informatie kunnen publiceren over het beleid, bijvoorbeeld inzake studiebeurzen? Volgens de heer Norbert De Batselier blijft dit toegelaten, op voorwaarde dat de politicus niet vermeldt dat de burger voor verdere problemen bij hem of haar terecht kan. Wel kan de politicus volgens Mieke Van Hecke vermelden dat de burger voor meer inlichtingen bij hem of haar terecht kan. Inpikkend daarop benadrukt de heer Johan De Roo dat het geven van inlichtingen aan de burger een van de belangrijke taken vormt van de politicus.

Op vraag van de heer Filip Dewinter verduidelijkt de heer Johan De Roo dat publiciteit voor dienstverleningsactiviteiten in eigen partijpublicaties onbeperkt toegelaten blijft. Volgens de heren Gilbert Bossuyt en Norbert De Batselier is dat logisch, aangezien die vermeldingen in partijbladen in een partijpolitieke context gesitueerd zijn en dus niet voor neutrale advertenties kunnen doorgaan. In dat geval is de politicus met andere woorden duidelijk herkenbaar als politicus. Daartegenover staat volgens de heer Dewinter echter dat sommige partijbladen als neutrale informatiebladen worden 'gecamoufléerd'.

Het artikel wordt unaniem aangenomen.

Artikelen 31 en 32

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt. *Ze worden unaniem aangenomen.*

Artikel 33

Een amendement van de heren Frank Creyelman en Filip Dewinter strekt ertoe dit artikel te schrappen. De indieners argumenteren dat reeds in artikel 8 werd bepaald dat alle tussenkomsten van volksvertegenwoordigers dienen te worden opge-

nomen in het dossier. Daarnaast vinden de indieners dat een regeling inzake de tussenkomsten van andere personen of instanties dan de Vlaamse volksvertegenwoordigers niet in deze deontologische code thuishoren. Ook de heer John Taylor vraagt zich af wat de rechtsgrond is voor het artikel, dat een erg ruim toepassingsgebied heeft. Hierbij aansluitend vraagt mevrouw Mia De Schampheleere in hoeverre de code ook van toepassing kan gemaakt worden op anderen dan de Vlaamse parlementsleden.

De heer Norbert De Batselier repliceert daarop dat de code hoe dan ook enkel alle Vlaamse parlementsleden bindt. Hij wordt hierin bijgetreden door de heer Marc Olivier. Artikel 33 moet volgens deze sprekers dan ook geïnterpreteerd worden als een vraag aan de administratie om tussenkomsten in het dossier op te nemen. Aan de Vlaamse regering zal worden gevraagd om deze regeling algemeen bindend op te leggen aan de Vlaamse ambtenaren. De verwijzing in artikel 33 naar tussenkomsten van andere instanties dan de Vlaamse volksvertegenwoordigers moet gelezen worden als een wens dat de code ook op andere politieke niveaus en in andere assemblees toepassing zal vinden.

Mevrouw Mieke Van Hecke pleit ervoor om artikel 33 ongewijzigd te behouden, omdat dit artikel de mythe doorprikt dat uitsluitend politici tussenkomsten doen in de behandeling van dossiers. Het artikel komt in die zin tegemoet aan de vrees die bij sommige van haar fractiegenoten leeft om als enige zondebok te worden gebrandmerkt.

Het amendement van de heren Frank Creyelman en Filip Dewinter wordt verworpen met 12 stemmen tegen 2. Met dezelfde stemuitslag wordt het artikel aangenomen.

Artikel 34

Tekstcorrectie : in de eerste zin van het derde lid de woorden "en derde" schrappen.

Een amendement van de heren Frank Creyelman en Filip Dewinter strekt ertoe dit artikel te schrappen. Volgens de indieners is het onaanvaardbaar dat de parlementsleden door hun collega's zullen worden geoordeeld inzake de toepassing van de code. Zij wijzen erop dat de parlementsleden te veel gemeenschappelijke belangen hebben en ervoor zullen terugschrikken om een collega te sanctioneren. Meer specifiek zullen de leden van de deontologische commissie waarschijnlijk de ver-

dediging op zich nemen van de leden van de eigen fractie. Bovendien is een blaam volgens de indieners een te geringe straf.

Mevrouw Mieke Van Hecke haalt daarop het voorbeeld aan van de deontologische commissies van beroepsverenigingen, waar het ook beroepsgenoten zijn die oordelen over collega's. Wat de sanctie betreft ziet zij niet in hoe men verder zou kunnen gaan dan een blaam, aangezien men de verkozen volksvertegenwoordigers niet uit hun ambt kan ontzetten. Volgens de heer Filip Dewinter kan een Parlement nochtans bezwaarlijk met een beroepsvereniging worden vergeleken.

De heer Marc Olivier vraagt om verduidelijking bij de bepaling dat de melding binnen tien dagen moet gebeuren. Mevrouw Mieke Van Hecke antwoordt dat de melding dient te gebeuren binnen tien dagen na kennisname van de tussenkomst. Volgens de heer Norbert De Batselier zijn meldingen onontvankelijk waarvan duidelijk kan worden aangetoond dat ze meer dan tien dagen na kennisname van de tussenkomst, zoals opgenomen in het dossier, zijn gebeurd. Dit is belangrijk om te vermijden dat van deze bepaling misbruik wordt gemaakt om oude koeien uit de gracht te halen.

In antwoord op de heer Filip Dewinter stelt de heer Marc Olivier dat anonieme meldingen van ongeoorloofde tussenkomsten in zijn ogen niet kunnen. Volgens de heer Norbert De Batselier dient diegene die de melding maakt zich bekend te maken, wat niet wegneemt dat hij de herkomst van zijn informatie mag geheim houden.

Daarop dienen de heren Johan De Roo, André Denys, Gilbert Bossuyt, Paul Van Grembergen en Jos Geysels een amendement A in ertoe strekkende dat aan het tweede lid van artikel 34 in fine de zin wordt toegevoegd : "Anonieme klachten zijn niet onontvankelijk".

Volgens de heer Filip Dewinter is het aangewezen om een termijn te bepalen waarbinnen de klacht dient te worden voorgelegd aan en behandeld door de deontologische commissie. Daarop dienen de heren Johan De Roo, André Denys, Gilbert Bossuyt, Paul Van Grembergen en Jos Geysels een amendement B in ertoe strekkende dat aan de eerste zin van het derde lid, in fine, de woorden "binnen dertig dagen na ontvangst" worden toegevoegd en een amendement C ertoe strekkende dat aan het derde lid, in fine, de tekst "Uitspraak moet geschieden binnen dertig dagen na ontvangst. De termijnen worden geschorst tijdens recesperiodes." worden toegevoegd.

De heer Filip Dewinter informeert naar de wijze waarop de deontologische commissie zal worden samengesteld. Zal de commissie proportioneel worden samengesteld, zodat er meerderheid tegen oppositie kan worden gestemd, dan wel paritair, met bijvoorbeeld één lid per fractie ? De heer Norbert De Batselier antwoordt dat de deontologische code enkel garandeert dat elke erkende fractie in de deontologische commissie vertegenwoordigd zal zijn. Voor het overige wordt de samenstelling van de commissie aan het Uitgebreid Bureau overgelaten.

Het amendement van de heren Frank Creyelman en Filip Dewinter wordt verworpen met 12 stemmen tegen 2. Alle amendementen van de heren Johan De Roo, André Denys, Gilbert Bossuyt, Paul Van Grembergen en Jos Geysels worden unaniem aangenomen. Het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met 12 stemmen tegen 2.

Artikel 35

Een amendement van de heren Frank Creyelman en Filip Dewinter strekt ertoe dit artikel te schrappen. De indieners argumenteren dat dit artikel de aandacht afleidt van de essentie van de deontologische code. Een dergelijke aanbeveling zou, indien nodig, beter los van de code worden geformuleerd.

Het amendement van de heren Frank Creyelman en Filip Dewinter wordt verworpen met 12 stemmen tegen 2. Het artikel wordt met dezelfde stemuitslag aangenomen.

Nieuw artikel 35bis

De heren Johan De Roo, André Denys, Gilbert Bossuyt, Paul Van Grembergen en Jos Geysels dienen een amendement in ertoe strekkende dat een nieuw artikel 35bis aan de code wordt toegevoegd, luidend als volgt : "De code treedt op 1 januari 1998 in werking voor alle Vlaamse volksvertegenwoordigers."

Het amendement wordt unaniem aangenomen.

III. STEMMING OVER HET GEHEEL

De deontologische code voor de Vlaamse volksvertegenwoordigers inzake dienstverlening aan de bevolking, zoals geamendeerd door de commissie,

wordt met 9 stemmen aangenomen, bij 2 onthoudingen.

Op vraag van de heer Jos Geysels kondigt de heer Norbert De Batselier, voorzitter van het Vlaams Parlement, aan dat hij een brief zal schrijven aan de minister-president, waarin zijn belofte van 3 juli 1997 in herinnering wordt gebracht om op het niveau van de Vlaamse administratie uitvoering te geven aan de deontologische code. Een afschrift hiervan zal worden bezorgd aan de minister bevoegd voor ambtenarenzaken. Meer specifiek zal in dit schrijven worden gevraagd om, tegen de inwerkingtreding van de code, het opnemen van meldingen van tussenkomsten in het dossier enerzijds en het melden van ongeoorloofd geachte tussenkomsten aan de voorzitter van het Vlaams Parlement anderzijds verplicht op te leggen aan alle ambtenaren van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Daarnaast zal worden gevraagd om, binnen dezelfde termijn, een deontologische code te ontwikkelen voor de ambtenaren, zoals voorgesteld in de inleiding tot de code voor parlementsleden. Daarnaast zal de voorzitter van het Vlaams Parlement in een schrijven aan de voorzitters van alle andere parlementaire assemblees de wens uitdrukken dat de code ook in hun respectieve assemblee van toepassing zou worden. Met het oog op de toepassing van de code op het provinciale en gemeentelijke niveau zal een soortgelijke brief worden gericht aan alle provinciegouverneurs. Op vraag van de heer André Denys zal de deontologische code ook aan alle partijvoorzitters worden meegedeeld.

De verslaggever,

Tuur
VAN WALLENDael

De voorzitter,

Norbert
DE BATSELIER

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

1. Het statuut van de code

Artikel 1

De deontologische code van de Vlaamse volksvertegenwoordigers inzake dienstverlening aan de bevolking, hierna de deontologische code te noemen, is het geheel van beginselen, gedragsregels en gebruiken die de Vlaamse volksvertegenwoordigers, hierna volksvertegenwoordigers te noemen, hun persoonlijke en fractiemedewerkers en elke derde persoon die in hun opdracht handelt, als leidraad nemen bij hun dienstverlening aan de bevolking. De bepalingen van de deontologische code gelden ook voor groepen van volksvertegenwoordigers die aan collectieve dienstverlening doen.

Artikel 2

Gelet op het primaat van hun parlementaire mandaat, houden volksvertegenwoordigers die ook burgemeester, schepen, gemeenteraadslid, OCMW-voorzitter of OCMW-raadslid zijn, zich aan de deontologische code, voor al hun dienstverlenende activiteiten, ook als zij die uitoefenen uit hoofde van hun gemeentelijk mandaat.

Artikel 3

De volksvertegenwoordigers moeten ervoor waken dat zij, ook buiten hun politieke activiteiten, geen dienstverlenende activiteiten ontplooiën die de eer of de waardigheid van het mandaat kunnen schaden.

2. Algemene plichten, doelstellingen en uitgangspunten

Artikel 4

De volksvertegenwoordigers gebruiken voor hun eigen dienstverleningsactiviteiten de termen "ombudsman", "ombudsvrouw", "ombudsdienst" of andere vergelijkbare samenstellingen met

"ombud" niet, om geen verwarring te creëren met de, bij wet of decreet ingestelde, ombudsdiensten.

Artikel 5

Bij hun optreden in en buiten het parlement en in hun contacten met individuen, groepen en instellingen geven de volksvertegenwoordigers voorrang aan het algemeen belang boven particularistische belangen en zij vermijden elke vorm van belangenvermenging.

Artikel 6

Elke vorm van rechtstreekse dienstverlening, informatiebemiddeling of doorverwijzing gebeurt zonder enige materiële of geldelijke tegenprestatie van welke aard ook en mag geen vorm van cliëntenwerving inhouden.

Artikel 7

De volksvertegenwoordigers moeten op dezelfde gewetensvolle manier ten dienste staan van alle burgers die op hun dienstverlening een beroep doen, zonder onderscheid van geslacht, sociale stand, nationaliteit, filosofische overtuiging, partijvoorkeur of persoonlijke gevoelens jegens hen.

Artikel 8

Alle tussenkomsten, zowel schriftelijke als mondelinge, van volksvertegenwoordigers bij behandelende magistraten, ambtenaren of hun diensthoofden moeten in het dossier worden opgenomen. Elke mondelinge tussenkomst wordt binnen acht dagen schriftelijk aan de volksvertegenwoordigers bevestigd door de ambtenaar. Een kopie van dit schrijven wordt in het dossier opgenomen.

Artikel 9

Tussenkomsten bij gerechtelijke instanties om de juridische besluitvorming te beïnvloeden, bijvoorbeeld om een proces-verbaal te laten seponeren, zijn verboden.

3. Specifieke bepalingen

3.1. Rol van informatiebemiddelaar

Artikel 10

Het behoort tot de wezenlijke taken van de volksvertegenwoordigers om informatie te ontvangen en te verstrekken en om door te verwijzen naar de geëigende diensten of instanties.

Artikel 11

De volksvertegenwoordigers stellen informatie ter beschikking over de werking van ombudsdiensten en andere diensten die instaan voor het behandelen van klachten van de burger over het optreden van de overheid, en over de voornaamste informatiediensten voor problemen waarmee de burger geregeld geconfronteerd wordt.

Artikel 12

Bestuurlijke en gerechtelijke informatie waarop de vraagsteller normaliter geen recht heeft, die de goede werking van de administratie of het gerecht kan doorkruisen of die de privacy van anderen in het gedrang kan brengen, mag door de volksvertegenwoordigers niet worden doorspeeld.

3.2. Rol van vertrouwenspersoon

Artikel 13

In het kader van hun algemene luisterbereidheid kunnen volksvertegenwoordigers de rol vervullen van vertrouwenspersoon.

3.3. Rol van doorverwijzer

Artikel 14

De volksvertegenwoordigers proberen, waar mogelijk, vraagstellers door te verwijzen naar de geëi-

gende diensten van de administratie, het gerecht enz., zoals bijvoorbeeld de ombudsdiensten, die van overheidswege ingesteld zijn om de problemen van de vraagstellers op te lossen, of naar particuliere en overheidsdiensten die professioneel gespecialiseerd zijn in het oplossen van de opgeworpen problemen.

3.4. Rol van administratieve begeleider en ondersteuner

Artikel 15

Volksvertegenwoordigers kunnen de burgers ondersteunen en begeleiden in hun relatie met de administratie of met gerechtelijke instanties: zij kunnen de burgers helpen om, via de daartoe geëigende kanalen en procedures, een aanvraag te richten tot de overheid, informatie te verkrijgen over de stand van zaken van een dossier, daarover verdere uitleg en verantwoording te vragen, en voorafgaande vragen te stellen over de administratieve behandeling van dossiers.

Artikel 16

De briefwisseling met de overheid, in het kader van de in artikel 15 bedoelde ondersteuning en begeleiding, wordt alleen op naam van de burger gevoerd. Er wordt op geen enkele wijze melding gemaakt van de ondersteunende en begeleidende rol van de volksvertegenwoordigers. De volksvertegenwoordigers onthouden zich van verdere ondersteuning of begeleiding, tenzij de burger daar uitdrukkelijk om verzoekt.

3.5. Rol van bemiddelaar

Artikel 17

Omdat steeds meer overheidsdiensten en gespecialiseerde diensten een ombudsdienst of klachtdienst hebben ingesteld ter oplossing van conflicten, moeten de volksvertegenwoordigers de burger in eerste instantie doorverwijzen naar de bevoegde ombuds- of klachtendienst.

Artikel 18

Alleen als er voor een specifiek probleem geen enkele ombuds- of andere klachtendienst bevoegd is, mogen volksvertegenwoordigers nog optreden als rechtstreekse en zichtbare bemiddelaar.

3.6. Tussenkomensten

Artikel 19

Gemotiveerde tussenkomensten zijn toegelaten binnen het wettelijke kader. Deze kunnen onder meer bestaan in het vragen naar concrete toelichting bij de bestaande regelgeving of een genomen beslissing, naar de stand van zaken van een dossier of de verantwoording voor het niet-beantwoorden van vragen door de burger gesteld of in het onder de aandacht brengen van specifieke elementen in het dossier (bijvoorbeeld de sociale context van betrokkene).

3.7. Bespoedigingstussenkomensten

Artikel 20

Bij het behartigen van dossiers en het begeleiden van vraagstellers, respecteren de volksvertegenwoordigers de onafhankelijkheid van de ambtenaren en diensten, de objectiviteit van de procedures en de termijnen die als normaal beschouwd worden voor de afhandeling van soortgelijke dossiers. Bespoedigingstussenkomensten, waarbij volksvertegenwoordigers een administratieve of gerechtelijke procedure proberen te versnellen in dossiers die zonder die tussenkomst weliswaar een langere verwerkingsperiode, maar toch ook een gunstig gevolg zouden krijgen, zijn dus niet toegestaan. Het bespoedigen van het dossier van de ene houdt immers automatisch het vertragen van de behandeling van andere dossiers in, wat een vorm van favoritisme is. Rechtmatige en gemotiveerde tussenkomensten binnen het wettelijke kader zijn toegestaan.

Artikel 21

De volksvertegenwoordigers mogen wel, via de geëigende kanalen en de informatieprocedures van de betrokken diensten, en zo niet, via de politieke beleidsverantwoordelijken, d.w.z. de minister en zijn kabinet, de gouverneur, de burgemeester enz., schriftelijk informatie inwinnen over de stand van zaken in de behandeling van een dossier van hun dienstverleningsvragers indien zij vermoeden dat de afhandeling manifest te traag verloopt. Voor problemen van te trage afhandeling die onder de bevoegdheid vallen van een ombudsdienst, wordt echter doorverwezen naar de ombudsdienst of naar de geëigende informatie- en klachtenkanalen die voor de betrokken dienst(en) zijn ingesteld, zonder nog rechtstreeks tussenbeide te komen bij de politieke verantwoordelijken.

3.8. Begunstigingstussenkomensten

Artikel 22

Begunstigingstussenkomensten waarbij de burgers een beroep doen op voorspraak van het volksvertegenwoordigers, zijn verboden. Tussenkomensten bij selectievoerende instanties, die tot doel hebben het bevorderen van kansen op benoeming, aanstelling en bevordering in de overheidsadministratie en binnen de gerechtelijke sector, zijn dus niet toegestaan.

Artikel 23

Als volksvertegenwoordigers om steun gevraagd wordt door of voor kandidaten die een bepaalde functie of bevordering ambiëren, en als nadien voor de beoogde functie een vergelijkend examen wordt georganiseerd, dan delen de volksvertegenwoordigers aan de kandidaten mee dat het resultaat van dat examen het enige criterium is voor de toewijzing.

Artikel 24

De volksvertegenwoordigers mogen wel informatie inwinnen en doorgeven omtrent de voorwaarden

en de organisatie van examens en bekwaamheidstests en de procedures voor benoemingen, aanstellingen en bevorderingen.

Artikel 25

De volksvertegenwoordigers mogen zich engageren tot het uitoefenen van toezicht op de objectiviteit van examens of bekwaamheidstests. Om die objectiviteit te garanderen, kunnen zij inlichtingen inwinnen over de evaluatieprocedures en -criteria. Bij de eigenlijke selecties komen zij niet tussenbeide. A posteriori kunnen zij wel vragen stellen over de objectiviteit van het examen of de test/van de evaluatie of de selectie, en in geval van overtreding of van vermoeden van overtreding, kunnen zij de tekortgedane partij bijstand verlenen, als die via de geëigende kanalen beroep aantekent, bijvoorbeeld bij de Raad van State, of via hun parlementaire controlerecht vragen stellen aan de minister of, via de minister, aan andere politieke beleidsverantwoordelijken over de dienst waar men vermoedt dat er een inbreuk op de objectiviteit van de selectieprocedure werd gepleegd.

Artikel 26

De volksvertegenwoordigers mogen werkzoeken op de hoogte stellen van werkaanbiedingen in de particuliere en de overheidssector. De volksvertegenwoordigers mogen op eigen initiatief personen aanbevelen bij werkgevers in de particuliere sector. Voor die 'arbeidsbemiddelingsrol' mogen de volksvertegenwoordigers geen enkele tegenprestatie, van welke aard ook, beloven of leveren aan de betrokken werkgevers.

3.9. Onrechtmatige en onwettelijke voordelen

Artikel 27

Elke poging tot bevoordeling, waarbij de burger door toedoen van een volksvertegenwoordiger iets probeert te bereiken wat onrechtmatig of wettelijk niet toelaatbaar is, is verboden.

Artikel 28

Tussenkomsten van volksvertegenwoordigers met de bedoeling de toewijzing of de uitvoering van contractuele verbintenissen met de overheid te beïnvloeden, zijn verboden.

3.10. Schijndienstbetoon en ongevraagd dienstbetoon

Artikel 29

Alle vormen van schijndienstbetoon, waarbij volksvertegenwoordigers bewust maar onterecht de indruk wekken dat zij bij de goede afloop van een dossier daadwerkelijk tussenbeide gekomen zijn, zonder dat de betrokken burger om een tussenkomst heeft gevraagd, zijn niet toegestaan.

Artikel 30

Alle vormen van ongevraagd dienstbetoon, waarbij volksvertegenwoordigers wel degelijk daadwerkelijk optreden om de goede afloop van een dossier te waarborgen, maar zonder dat de betrokken burger daarom gevraagd heeft, zijn niet toegestaan.

4. Bekendmaking dienstverlening

Artikel 31

Rechtstreeks of onrechtstreeks publiciteit geven aan de dienstverlenende activiteiten van volksvertegenwoordigers wordt beperkt tot het bekendmaken van een of meer contactadressen, met naam, mandaat en partij van de volksvertegenwoordigers, en de spreekuren, het telefoon- en faxnummer en het e-mailadres waarop zij het makkelijkst te bereiken zijn. Er wordt in die publiciteit geen melding gemaakt van de aard van de dienstverlening waarin zij eventueel gespecialiseerd zijn, en er wordt geen foto van hen in gepubliceerd. Die regels gelden niet voor bladen van politieke partijen of eigen politieke publicaties. Publiciteit voor dienstverlening is niet toegestaan op lokale en regionale radiozenders en op televisiezenders.

Artikel 32

De volksvertegenwoordigers maken in hun verkiezingscampagnes en mailings die gericht zijn op individuen, geen melding van de diensten die zij eventueel voor de betrokkenen hebben verricht. In geen geval mogen zij de indruk wekken dat zij om een stem vragen in ruil voor bewezen diensten. Zij mogen in hun verkiezingscampagnes die gericht zijn op het algemeen publiek, bijvoorbeeld in huis-aan-huis-folders en advertenties, wel in algemene termen hun dienstvaardigheid, luisterbereidheid en aanspreekbaarheid vermelden.

5. Naleving, controle en sanctionering

Artikel 33

De naleving van deze deontologische code veronderstelt openbaarheid als enige fundamenteel structurele oplossing om ongeoorloofde tussenkomsten te verhinderen.

Artikel 34

De dossierbehandelende ambtenaren voegen elke tussenkomst (uitgaande van politieke mandatarissen en partijfunctionarissen op alle niveaus, vertegenwoordigers van drukkingsgroepen en publieke, semi-publieke of privé-hulpverleners) toe aan het desbetreffende administratieve dossier.

Artikel 35

Er wordt in het Vlaams Parlement een deontologische commissie ingesteld die waakt over de naleving van de deontologische code. Alle erkende fracties maken deel uit van die deontologische commissie.

De Vlaamse ombudsman, magistraten, ambtenaren of andere personen die geconfronteerd worden met een inmenging van een volksvertegenwoordiger die zij in strijd achten met deze deontologische code, wordt verzocht hiervan binnen tien dagen melding te maken bij de voorzitter van het Vlaams Parlement. Kopie van de melding wordt onverwijld ter kennis gebracht van de betrokken volksvertegenwoordiger. Anonieme klachten zijn onontvankelijk.

De voorzitter van het Vlaams Parlement legt de in het tweede lid omschreven meldingen voor aan de deontologische commissie van het Vlaams Parlement binnen dertig dagen na ontvangst. De commissie onderzoekt die meldingen op hun gegrondheid. Daarbij moet het recht van verdediging van de betrokken volksvertegenwoordiger worden gevrijwaard. Uitspraak moet geschieden binnen dertig dagen na ontvangst. De termijnen worden geschorst tijdens recesperiodes.

Als de commissie een inbreuk op de deontologische code vaststelt, dan kan zij publiekelijk een blaam leggen op de betrokken volksvertegenwoordiger.

6. Doorstroming naar het eigenlijke parlementaire werk

Artikel 36

Om de doorstroming van de probleemoplossing van individuele gevallen naar het controlerend en wetgevend corrigerend optreden te optimaliseren, is het wenselijk dat de fracties op geregelde tijdstippen een synthese maken van de aard van de meest voorkomende dienstverleningsproblemen waarmee zij worden geconfronteerd.

7. Slotbepaling

Artikel 37

De code treedt op 1 januari 1998 in werking voor alle Vlaamse volksvertegenwoordigers.
